

บทาบุตรม

ดนตรี

ส า ก ล

ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์
M.M. (MUSICOLOGY)

เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์ดนตรี

ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์
M.M. (MUSICOLOGY)

คำนำสำนักพิมพ์

ดนตรี เป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยทักษะหรือการหมั่นฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ความเข้าใจในทฤษฎีพื้นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความก้าวหน้าในการดนตรี ซึ่งปทานุกรมเล่มนี้ผู้อ่านสามารถใช้เป็น “คู่มือ” ได้เป็นอย่างดี จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนดนตรี ครู อาจารย์ และนักวิชาการดนตรีมีไว้ประจำตัว

สำนักพิมพ์ The Knowledge Center

คำนำ

เนื่อง จากดนตรีตะวันตกมีวิวัฒนาการมายาวนาน จึงมีข้อมูลต่าง ๆ แพร่หลายเป็นจำนวนมาก ในจำนวนนี้มีคำศัพท์ อักษรย่อ และเครื่องหมายที่ใช้ในการดนตรีอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนมากยากแก่ความเข้าใจของนักดนตรี นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป ผู้เรียบเรียงจึงรวบรวมข้อมูลความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาคัดเลือกและเรียบเรียงได้คำศัพท์รวมกว่า 1,500 คำ เพื่อให้ผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไม่ว่ามากหรือน้อย สามารถจะใช้ได้ในฐานะคู่มือสำหรับศึกษา หรือเสปสุนทรียรสแห่งดนตรี

นอกเหนือจากศัพท์ดนตรี เกร็ดความรู้ทางดนตรี อักษรย่อ และเครื่องหมายแล้ว ผู้เรียบเรียงได้เพิ่มภาคความรู้พิเศษอีกสองเรื่อง คือ การเทียบบันไดเสียงเครื่องดนตรี และเรื่องคอร์ด ทั้งสองเรื่องนี้มีประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหรือกำลังศึกษาดนตรีตะวันตกอยู่

ปทานุกรมฉบับนี้ อาจไม่ใช่ฉบับที่สมบูรณ์ครบถ้วนสำหรับนักวิชาการดนตรีระดับสูง หรือมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ผู้เรียบเรียงยินดีรับข้อเสนอแนะจากท่านผู้รู้ เพื่อจะได้ตรวจตราและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไปหากมีโอกาส

ประสิทธิ์ เลียวสิริพงศ์

มีนาคม 2545

สารบัญ

คำนำ	IV
คำชี้แจงการใช้ปทานุกรม	VI
ปทานุกรมดนตรีสากล	1
อักษรย่อและคำเต็ม	113
เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี	118
การเทียบบันไดเสียงเครื่องดนตรี	120
ความรู้เบื้องต้นเรื่องคอร์ด	124
หนังสือประกอบการเรียบเรียง	129

วิธีการใช้ปทานุกรม

ปทานุกรมดนตรีสากลฉบับนี้ เรียงตามลำดับอักษรจาก A ถึง Z โดยจะมีคำอ่านให้ แล้วจึงจะเป็นคำแปลหรือคำอธิบาย คำศัพท์คำใดที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษหรือตรงกับภาษาอังกฤษ จะมีคำย่อบอกภาษาของคำนั้น ๆ เป็นตัวเอนไว้ท้ายคำอ่าน

กร.	แทน	กรีก
จ.	แทน	จีน
ญ.	แทน	ญี่ปุ่น
ฝศ.	แทน	ฝรั่งเศส
ยร.	แทน	เยอรมัน
ลา.	แทน	ลาติน
สป.	แทน	สเปน
อิต.	แทน	อิตาลี
อิน.	แทน	อินเดีย
ฮิบ.	แทน	ฮีบรู

A	เอ 1. ชื่อโน้ตลำดับที่ 6 ในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ มีค่าความถี่ตามมาตรฐานสากลประมาณ 440 เฮิรตซ์ 2. ภาคหรือท่อนแรกของดนตรีบทหนึ่ง ๆ
AB	สัญลักษณ์บอกรูปแบบวรรณกรรมดนตรีแบบ ทวิบทหรือไบนารี (binary)
AABA	สัญลักษณ์บอกรูปแบบวรรณกรรมดนตรีแบบ ราวน์เด็ด ไบนารี (rounded binary)
ABA	สัญลักษณ์บอกรูปแบบวรรณกรรมดนตรี แบบตรีบทหรือเทอร์นารี (Ternary Form)
a ballata	อา บาลลาตา อิต. ในท่วงทีของเพลงพื้นบ้าน ประเภทเล่าเรื่องตามตำนานหรือนิทาน
absolute music	แอบโซลูท มิวสิก ดนตรีที่ไม่เกี่ยวกับ หรือ พาดพิงถึงสิ่งใด ๆ ไม่บรรยายเรื่อง ไม่บรรยายฉาก ไม่มีคำร้อง บางทีก็เรียก abstract music
absolute pitch	แอบโซลูท พิตช์ ความสามารถที่จะบอกระดับ เสียงได้อย่างถูกต้องจากการฟัง
abstract music	แอบสแตรคท์ มิวสิก ดู absolute music
a cappella	อา คัปปเปลลา อิต. ดนตรีขับร้อง ไม่ใช่ เครื่องดนตรี
accelerando	อักเซลเลรานโด อิต. เร่งให้เร็วขึ้นเป็นลำดับ อักษรย่อใช้ accel.
acciaccatura	อักซัคคะตुरา อิต. โน้ตสะบัด ใช้บันทึก

accidentals	ข้างหน้าโน้ตหลัก นิยมเขียนขนาดเล็ก มีเส้นขวาง แอคซิเดนทัลส์ เครื่องหมายที่ใช้แปลงเสียงโน้ต ให้สูง หรือต่ำกว่าปกติ มี 3 ลักษณะ คือ แฟล็ต ♭ , ชาร์ป # , และเนเจอร์ล ♮
accompaniment	แอคคอมปานีเมนต์ แนวที่ทำหน้าที่คลอ หรือ ประกอบแนวอื่นที่เป็นหลัก
accordion	แอคคอร์เดียน เครื่องดนตรีที่ประกอบด้วย ลิ้นโลหะชุดหนึ่ง กับกลไกสูบ และบังคับลมให้ ผ่านลิ้นที่ต้องการ
acoustics	อะคูสติกส์ สวณศาสตร์ (วิทยาศาสตร์แห่งเสียง), คุณสมบัติด้านเสียงของเครื่องดนตรี และอาคาร
action	แอคชั่น การทำงานของกลไกของเปียโน หรือ ออร์แกน
act tune	แอคท์ ทูน ดนตรีสลับจากละครอังกฤษระหว่าง คริสต์ศตวรรษที่ 17
adagietto	อาดาเจตโต อิต. ค่อนช้าช้า
adagio	อะดาโจ อิต. ช้า
adagio assai	อาดาโจ อัสซาย อิต. ช้ามาก
added sixth	แอดเด็ด ซิกซ์ โน้ตขั้นที่ 6 ที่เพิ่มในคอร์ด เมเจอร์ หรือไมเนอร์
a deux	อา เดอ ๘/๘. สำหรับนักดนตรี 2 คน หรือ เครื่องดนตรี 2 ชิ้น
a deux mains	อา เดอ แมงส์ ๘/๘. สำหรับ 2 มือ (ใช้กับเปียโน)
ad lib.	อัดลิบ ดูคำถัดไป
ad libitum	อัด ลิบิตุม ๘/๘. ตามความประสงค์ของผู้ปฏิบัติ เขียนย่อว่า ad lib.

Aeolian Mode	เอโอเลียน โมด บันไดเสียง A เนเจอร์ลคือ จาก A ถึง A โดยเล่นคีย์ขาวของเปียโนทั้งหมด
aerophone	แอโรโฟน เครื่องลม-ซื่อทางวิชาการของเครื่องดนตรีประเภทเป่าและสูบลมผ่านลิ้นทั้งหมด
affettuoso	อัฟเฟตตูโอโซ อิต. ใส่ความรู้สึก
affrettando	อัฟเฟรตตานโด อิต. เร่งให้เร็วขึ้น
agitato	อาจิตาโต อิต. ตื่นเต้น ตระหนก
Agnus Dei	อาญุส เดอี ลา. เพลงที่ 5 ในพิธีสวดมิสซาของคริสตศาสนิกายโรมันคาทอลิก
agrément	อะเกรมอนต์ ฝศ. เม็ดพราย โน้ตประดับตกแต่ง (= ornament)
air	แอร์ ทำนอง, เพลง
air varie	แอร์ วารี ฝศ. ทำนองกับการแปรทำนอง
al	อัล อิต. ไปยัง
Alberti Bass	อัลแบร์ตี เบส การเล่นคอร์ดกระจายของแนวเบส เผยแพร่โดยอัลแบร์ตี ในต้นยุคคลาสสิก
alborada	อัลโบราดา สป. เพลงรุ่งอรุณ
album leaf	อัลบั้ม ลีฟ บทเพลงสั้น ๆ ง่าย ๆ
alcuna licenza	อัลกุนา ลิเซนซา อิต. อย่างมีอิสระ, ไม่เข้มงวด
aleatory	อาเลอาทอรี ดนตรีสมัยศตวรรษที่ 20 ซึ่งใช้วิธีเสี่ยงทาย เลือกเอาบางตอนบางประโยคของวรรณกรรมดนตรีมาบรรเลง
al fine	อัล ฟิเน อิต. ดำเนินไปจนจบ
alla breve	อัลลา เบรเว อิต. ซึ่งเรียกอัตราจังหวะ ๕ หรือ $\frac{2}{2}$
alla marcia	อัลลา มาร์ชา อิต. ท่วงทีมาร์ช
allargando	อัลลาร์กานโด อิต. ดังขึ้นและช้าลง
allegro	อัลเลกราเมนโต อิต. อย่างสนุกสนาน

allegretto	อัลเลเกรตโต อิต. ค่อนข้างเร็ว
allegro	อัลเลกริสซิมอ อิต. เร็วมาก
allegro agitato	อัลเลโกร อิต. เร็ว
allegro con brio	อัลเลโกร อาจิตาโต อิต. เร็วอย่างตื่นเต้น
allegro con moto	อัลเลโกร คอน บริโอ อิต. เร็วอย่างมีพลัง
allegro con spirito	อัลเลโกร คอน โมโต อิต. เร็วอย่างกระฉับกระเฉง
allegro ma non troppo	อัลเลโกร คอน สปิริโต อิต. เร็วอย่างมีชีวิต เร็ว แต่ไม่มากจนเกินไป
allegro moderato	อัลเลโกร โมเดราโต อิต. เร็วปานกลาง
allegro molto	อัลเลโกร มอลโต อิต. เร็วมาก
allegro vivace	อัลเลโกร วิวาเช่ อิต. เร็วมีชีวิตชีวา
alleluia	อัลเลลูยา ลา. บทร้องแสดงความยินดี
allemande	อัลเลอมานด์ ผ.ศ. ดนตรีเต้นรำจังหวะ $\frac{4}{4}$ ของเยอรมัน
al loco	อัล โลโค อิต. กลับตำแหน่งเดิม (ใช้บอกนักไวโอลิน)
all' ottava	อัล ออตตาวา อิต. สูงกว่าที่บันทึก 1 คู่แปด
all' unisono	อัล อูนิโซโน อิต. เสียงเดียวกันหรือคู่แปด
al segno	อัล เซญโญ อิต. กลับไปที่เครื่องหมาย
altissimo	อัลติสซิมอ อิต. สูงมาก
alto	อัลโต อิต. เสียงต่ำสุดของนักร้องหญิง ใช้ หมายถึงไวโอลาด้วย
Alto clef	อัลโตเคลฟ C_3 ทุญแจหลักเสียงสำหรับไวโอลา หรือเสียงระดับอัลโต C Clef ก็เรียก
ame	อาม ผ.ศ. เสาสีเสียงคำใต้หย่องในไวโอลิน = sound post
amorosamente	อะโมโรซาเมนเต อิต. อย่างนิ่มนวล

amoroso	อะโมโรโซ อิต. นุ่มนวล น่ารัก
ancora	อังคอร่า อิต. คำร้องขอให้แสดงเพิ่มอีก (ดู encore ด้วย)
andante	อันดานเต อิต. ปานกลาง อย่างสบาย ๆ
andante cantabile	อันดานเต คานตาบิเล อิต. ช้า ๆ ในท่วงทีของการขับร้อง
andante con moto	อันดานเต คอน โมโต อิต. ช้า ๆ แต่เคลื่อนไหว
andante grazioso	อันดานเต กราซิโอโซ อิต. ช้า ๆ อย่างสง่างาม
andante maestoso	อันดานเต มาเอสโตโซ อิต. ช้า ๆ อย่างโอ่อ่า
andante non troppo	อันดานเต นอน ตรอปโป อิต. ไม่ช้าจนเกินไป
andante sostenuto	อันดานเต ซอสเตนุโต อิต. ช้า ๆ แบบหนัก ๆ
andantino	อันดานติโน อิต. เร็วกว่า andante เล็กน้อย
Anglican chant	อังกลิคัน ชานต์ เพลงสวดพระธรรมสวดดีในคริสตจักรอังกฤษที่มีการประสานเสียงด้วย
animato	อานิมาโต อิต. อย่างมีชีวิตชีวา
animoto	อานิโมโต อิต. มีพลัง
answer	อานเซอร์ 1. วรรค หรือประโยคเพลงซึ่งตามหลังวรรคหรือประโยคอื่น คล้ายกับเป็นวรรคที่ตอบโต้กับวรรคหน้า เป็นส่วนสำคัญหนึ่งของฟิวก์ 2. บทรับ บทเพลงรับตามหลังบทสร้อย
antecedent	อันติซิเดนท์ 1. วรรคนำของประโยคคนตรี

anthem

2. ซับเจกต์ของฟิวก์

แอนธึม ดนตรีหรือเพลงสรรเสริญ มีกำเนิดใน
อังกฤษยุคฟื้นฟู

anticipation

แอนติซิเปชัน โน้ตซึ่งดังก่อนคอร์ดของมัน

antiphon

อันติฟอน 1. บทสวด 2. การสลับกันร้องเพลง

antiphonal

สวดฝ่ายละบรรทัดสลับกันระหว่างผู้ขับร้องเดี่ยว
กับคณะนักร้องหรือระหว่างคณะนักร้องสองกลุ่ม
อันติโฟนัล คำคุณศัพท์ที่ใช้ประกอบชื่อเพลงที่
ร้องสลับกันฝ่ายละบรรทัด

appassionata

อัปปาสซิโอนาตา อิต. ใส่อารมณ์และความ
รู้สึกลงไปด้วย

appoggiatura

อัปโปจาทูรา อิต. โน้ตนอกคอร์ดที่ต้องเล่นก่อน
โน้ตในคอร์ด ปกติจะสูงกว่าโน้ตในคอร์ด 1 ชั้น

a punto

อา ปุนโต อิต. รักษาจังหวะให้แม่นยำ

a quatre mains

อา กาตร แมง ฝศ. สำหรับ 4 มือ (คือ 2 คน
-ใช้กับเปียโน)

arabesque หรือ arabesk

อาราเบสก์ แพรวพราวด้วยโน้ตประดับ
ตกแต่ง

arcato

อาร์กาโต อิต. เล่นด้วยคันชัก

archet

อาร์เชต์ ฝศ. คันชัก

arco

อาร์โก อิต. คันชัก

archlute

อาร์คลิวท์ ลิวต์ซึ่งมีคอยาวและมีสายเสียงทุ้ม
เพิ่มมาเป็นพิเศษอีก

aria

อาเรีย อิต. บทสำหรับขับร้องเดี่ยวในอุปรากร

aria buffa

อาเรีย บุฟฟา อิต. เพลงเบา ๆ สนุก ๆ

aria cantabile

อาเรีย คานตาบิเล อิต. เพลงที่เลื่อนไหลอย่าง
งดงาม

arietta	อารีเอตตา <i>อิต.</i> เพลงสั้น
ariette	อารีเอตต์ <i>ฝ.ศ.</i> เพลงสั้น
ariettina	อารีเอตตินา <i>อิต.</i> เพลงสั้น
arioso	อารีโอโซ ด้วยลีลาของการขับร้อง
arpa	อาร์ปา <i>อิต.</i> ฮาร์ป
arpeggio	อาร์เปจโจ <i>อิต.</i> การเล่นคอร์ดทีละโน้ต broken chord กี่ว่า
arr.	ย่อจาก arrange
arrange	อะเรนจ์ การเรียบเรียงโน้ตสำหรับเครื่องดนตรีที่แตกต่างจากเดิม
arrangement	อะเรนจเม้นต์ การเรียบเรียงเสียงประสาน
ars antiqua	อาร์ส อันติควา ดนตรียุคกลางในช่วงศตวรรษที่ 13 ซึ่งมีรากฐานจาก plainsong กับ organum
ars nova	อาร์ส โนวา ดนตรีในยุคกลางในช่วงศตวรรษที่ 14 ซึ่งพัฒนาและมีอิสระมากกว่า ars antiqua
a tempo	อา เทมโป <i>อิต.</i> เล่นตามจังหวะ
atonal	อะโทนัล ไม่มีหลักเสียงที่แน่นอน
atonalism, atonality	คำนามของ atonal
attacca	อัทตักกา <i>อิต.</i> เล่นตอนต่อไปโดยไม่หยุดพัก (= attack)
attacca subito	อัทตักกา ซูบิโต <i>อิต.</i> เล่นตอนต่อไปทันที
attack	อะแทค การเริ่มต้นอย่างหนักแน่นชัดเจน
attendant keys	อัทเทนดันท์ คีย์ส์ บันไดเสียงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บันไดเสียงที่เป็นญาติทางไมเนอร์หรือเมเจอร์, ดอมีแนนต์, ซับดอมีแนนต์ และญาติของมัน (ดู relative keys ด้วย)
aubade	โอบาด <i>ฝ.ศ.</i> ดนตรีสำหรับเวลาเช้า ตรงกันข้าม

aug.

augmentation

กับ serenade ซึ่งเป็นดนตรี สำหรับเวลาค้า
ຍ່ອມຈາກ augmented

ออกเมนเตชัน การยืดจังหวะของท่านองดนตรี
ออกให้ยาวกว่าเดิม

augmented

ออกเมนเตด (1) คู่เสียงที่กว้างกว่าคู่เสียง
เปอร์เฟกต์หรือเมเจอร์ (2) ส่วนหรือตอนที่ถูก
บันทึกด้วยโน้ตที่ยืดจังหวะให้มากกว่าเดิม

augmented sixth chord

ออกเมนเตด ซิกส์ธ์ คอร์ด คอร์ดที่มี
รากกับตัวบนสุด ห่างกันเป็นคู่หกออกเมนเตด มี
3 ลักษณะ และมีชื่อเรียกต่างกันไป (ดูราย
ละเอียดเพิ่มเติมจาก French sixth, German
sixth และ Italian sixth)

aulos

ออโลส เครื่องเป่าแบบลิ้นคู่ ซึ่งมีท่อแผดแยก
จากกัน

authentic cadence

ออเธนติก เคเดนซ์ การจบแบบสมบูรณ์ด้วย
คอร์ดที่ 5 ดำเนินไปยังคอร์ดที่ 1 (V-I)

authentic modes

ออเธนติก โมดส์ บันไดเสียงโบราณซึ่งตัวหลัก
เป็นตัวเริ่มต้นบันไดเสียง (ดู plagal modes ด้วย)

auxiliary notes

ออกซิลิอารี โน้ต โน้ตนอกคอร์ดที่แทรกเข้า
มาในระหว่างโน้ตในคอร์ดระดับเดียวกัน 2 ตัว
โน้ตแทรกนี้จะสูงหรือต่ำกว่าโน้ตในคอร์ด 1 ชั้น

Ave Maria

อาเว มารีอา ลว. คำสวดถวายพระพรพระแม่
มารี ใช้ในคริสตศาสนา นิกายโรมันคาทอลิก

ayre

แอร์ ดู air

B

B

B	บี ชื่อโน้ตลำดับที่ 7 ในบันไดเสียงซี เมเจอร์ เยอรมันใช้หมายถึง บี แฟล็ต ถ้าเป็น บีเนเจอร์ล จะใช้ H
Bachelor of Music	(ย่อว่า B.M.) ปริญญาดนตรีบัณฑิต (ด.บ.)
baby grand	เบบี้ แกรนด์ แกรนด์เปียโนขนาดเล็ก
bacchetta	บาเกตตา อิต. ไม้ตีกลอง
badinerie	บาดีเนอรี ฝ/ศ. ดนตรีจังหวะ $\frac{2}{4}$ เร็ว ใน ศตวรรษที่ 18
bagatelle	บากาเทล ฝ/ศ. ดนตรีเบา ๆ สั้น ๆ มักประพันธ์ สำหรับเปียโน
bagpipe	แบกไพพ์ เครื่องลมที่มีถุงลม และมีกำพวดแบบ ลิ้นคู่ (คนไทยนิยมเรียกปี่สก๊อต)
baguette	บาเกตต์ ฝ/ศ. ไม้ตีกลอง
balalaika	บาลาลาเกา เครื่องดนตรีพื้นเมืองรัสเซีย เป็น เครื่องสาย มีสาย 3 สาย และกล่องเสียงเป็น รูปสามเหลี่ยม
ballabile	บัลลาบิเล อิต. สำหรับเต้นรำ ด้วยท่วงท่า ของการเต้นรำ
ballad	บัลลาด เพลงพื้นบ้านง่าย ๆ ใช้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ
ballade	บาลลาเด อิต. ดนตรีเต้นรำ
ballata	บาลลาตา อิต. ดนตรีเต้นรำ
ballet	บัลเลต์ ฝ/ศ. ระบำปลายเท้า
ballett	บัลเลต เพลงขับร้องในอังกฤษและอิตาลี

B

balletto

ballo in maschera

bamboo pipe

band

bandurria

banjo

bar

bar.

barcarolla

barcarolle

baritone

barocco

baroque

ในช่วงปลายศตวรรษที่ 16 กับต้นศตวรรษที่ 17
(ดูคำถัดไป)

บัลเลตโต = ballett

บัลโย อิน มาสเชรา สป. ระบายสวมหน้ากาก
ดู masked ball ด้วย

แบมบู ไพพ์ เครื่องลมประเภทรีคอร์เดอร์หรือ
ฟลูตที่ทำด้วยไม้ไผ่

วงดนตรี มักใช้เรียกวงเครื่องลมหรือวงดนตรี
สำหรับเต้นรำ หรือวงเครื่องจังหวะ

บันดูเรีย สป. เครื่องดนตรีสเปนประเภทเครื่อง
ดีดมีสาย 6 ชุด ชุดละ 1-3 สาย

แบนโจ เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด มีคอยาว
กลองเสียงหุ้มด้วยหนัง

บาร์ เส้นกันห้อง ซึ่งขีดขวางบรรทัดห้าเส้น
(ตัวอย่าง = 3 บาร์)

ย่อจาก baritone

บาร์คาร์อลลา อิตาลี. เพลงเรือคอนโดลาของ
ชาวเวนิส

บาร์คาร์โรล ฝรั่งเศส. เพลงเรือคอนโดลาของชาวเวนิส

บาริโตน (1) เสียงกลางของผู้ชายซึ่งอยู่ระหว่าง
เทนเนอร์กับเบส ฝรั่งเศสใช้ bariton อิตาลีใช้
baritono (2) ใช้เรียกเครื่องลมประเภท
แซกซ์ฮอว์นชนิดหนึ่งกับแซกโซโฟนชนิดหนึ่ง

บาโรคโค อิตาลี. = baroque

บาโรก ศัพท์สถาปัตยกรรมแปลว่า บิด คดเคี้ยว
แพรวพราว อลังการ ใช้กับดนตรีในช่วง
ศตวรรษที่ 17 กับครั้งแรกของศตวรรษที่ 18

barre	บาร์ ฝศ. การใช้นิ้วชี้พาดและกดสายทั้งหมดบนคอกีตาร์ คำที่มีความหมายทำนองเดียวกันคือ barrage และ barré
baryton	บาริทอน เครื่องสายคล้าย ๆ วิโอล แต่มีสายลูกคู่ (sympathetic strings) เคยใช้ถึงต้นยุคคลาสสิก แล้วเลิกไปจนกระทั่งหลังปี 1950 จึงมีบางคนนำมาใช้อีก
basic set	เบสิก เซต ชุดเสียงชุดแรกสุดที่เลือกจาก 12 เสียงใน 1 ออกเตฟ ใช้เป็นตัวตั้ง สำหรับปรุงแต่งด้วยวิธีต่าง ๆ ต่อไป
bass	เบส เสียงต่ำสุดของผู้ชาย อิตาลีใช้ basso
Bass Clef	เบส เคลฟ F : ญูญแจหลักเสียงสำหรับเสียงต่ำ ใช้กับโน้ตสำหรับมือซ้ายของเปียโนด้วย บางทีเรียก F Clef
bass drum	เบสดรัม กลองเบส
basse	บาส ฝศ. = เบส
bass fiddle	เบส ฟิดเดิล อีกชื่อหนึ่งของดับเบิลเบสซึ่งใช้ในสมัยก่อน
basset-horn	บาสเซตฮอร์น เครื่องเป่าคล้ายคลาริเน็ตแต่เสียงต่ำกว่า
basso buffo	บาสโซ บัพโฟ อิตาลี. นักร้องเพลงตลกเสียงต่ำ
basso continuo	บาสโซ คอนตินูโอ อิตาลี. ญู continuo
bassoon	บาสซูน เครื่องลมลิ้นคู่ เสียงต่ำ ตระกูลเดียวกับ oboe
basso ostinato	บาสโซ ออสตินาโต อิตาลี. ทำนองสั้น ๆ ที่เล่นซ้ำ ๆ โดยแนวเบส (ญู ground bass)
bass tuba	เบส ทูบา แตรทองเหลืองเสียงต่ำที่สุด

baton

บัตอน *ศ.* ไม้เคาะจังหวะของวาทยกรผู้อำนวยวงดนตรี ใช้ในการกำกับวงดนตรี

batterie

แบตเตอรี่ ศัพท์ที่ใช้เรียกกลุ่มเครื่องตีรวม ๆ กัน

battuta

บัตตูตา *อิต.* = beat, bar

beat

บีท การยกมือหรือไม้บัตอนขึ้นลงของวาทยกร, จังหวะเคาะในดนตรี

be-bop

บี-บอป ดนตรีแจ๊ซแบบหนึ่ง ซึ่งเริ่มแพร่หลายในทศวรรษ 1940-1949

bécarre

เบคาร์ *ศ.* ชื่อเครื่องหมาย ♭

bel canto

เบล คานโต *อิต.* การขับร้องอย่างเลื่อนไหลและนุ่มนวล

bell

เบล ลำโพงของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ซึ่งเป็นทางออกของเสียง

belly

เบลลี แผ่นปิดหน้ากล่องเสียงของเครื่องสาย ซึ่งจะอยู่ใต้สายพอดี้

bémol

เบมอล *ศ.* เครื่องหมายแฟล็ต ♭

ben, bene

เบน, เบเน *อิต.* ดี, มาก

Benedictus

เบเนดิกตัส *ลา.* บทเพลงหนึ่งในพิธีมิสซาของคริสตศาสนิกายโรมันคาทอลิก

bequadro

เบควาโดร *อิต.* ชื่อเครื่องหมาย ♭

berceuse

แบร์เซิส *ศ.* เพลงกล่อมเด็ก

binary

ไบนารี สองภาค สองตอน สองท่อน ทวิบท เรียกเต็มว่า binary form ใช้รหัสย่อ AB

bind

ไบนด์ เส้นโค้ง คร่อมโน้ต = tie และ slur

bisbigliando

บิสบิยานโด *อิต.* เล่นช้าอย่างเร็วและแผ่วเบา

biscroma

บิสโครมา *อิต.* โน้ตเขบ็ต 3 ชั้น

bitonality

ไบโทนัลลิตี บทประพันธ์ซึ่งใช้สองคีย์ปนกัน

	ในเวลาเดียวกัน
biwa	บิวะ <i>ญ.</i> เครื่องดนตรีตระกูลลิวต์ของญี่ปุ่น ปกติมี 4 สาย
blasen	บลาสเซน <i>ยร.</i> เป่า
blue note	บลู โน้ต โน้ตในบันไดเสียงที่ถูกแปลงเสียงให้ต่ำ ลงครึ่งเสียงในดนตรีแจ๊ซ (ปกติคือโน้ตลำดับ 3 และลำดับ 7 ของบันไดเสียงเมเจอร์)
blues	บลูส์ เพลงของชาวอเมริกันดำที่แพร่หลายตั้งแต่ ต้นศตวรรษที่ 20 รุ่นแรกๆ มักมี 3 ประโยคๆ ละ 4 ห้อง จึงมักเรียก บลูส์ 12 บาร์ (twelve-bar blues) มีบลูโน้ตเป็นส่วนสำคัญในการสร้าง บรรยากาศของเพลง
Bolero	โบเรโล <i>สป.</i> ดนตรีเต้นรำสเปนอัตรา $\frac{3}{4}$ ปัจจุบัน ถูกดัดแปลงเป็นอัตรา $\frac{4}{4}$ สำหรับดนตรีสมัยนิยม
bombard, bombarde	บอมบาร์ด 1) ปี่ลั่นคู่ขนาดใหญ่ซึ่งเลิกผลิต และเลิกใช้ไปแล้ว 2) ท่อลมออร์แกนขนาด 16 ฟุต (ดู bombardon ด้วย)
bombarda	บอมบาร์ดา <i>อิต.</i> ยูโฟเนียม
bombardon	บอมบาร์ดอน 1) ชื่อทuba 2 แบบในวงเครื่องลม 2) ท่อลมออร์แกนคล้ายกับ bombarde
bongo	บองโก กลองหน้าเดียวขนาดเล็ก มักใช้ 2 ลูก ขึ้นไป ตีด้วยนิ้วมือ มีใช้ทั่วไปในวงดนตรี สำหรับเต้นรำพื้นเมืองในลาตินอเมริกา
boogie-woogie	บูกี-วูกิ การเล่นเปียโนแจ๊ซ ซึ่งเบสเล่นออสตินโด เริ่มแพร่หลายตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เล็กน้อย
bouche fermée	บูช แฟร์เม <i>ฝค.</i> ไม่อ้าปาก ใช้สั้่นักร้องทำเสียงฮัม

bouffe

bourrée

B

bow

bowing

Br.

brace

Bratche

brass

brass band

bravo

break

breve

bridge

brilliant

brindisi

brio

broken chords

broken consort

buffa, buffo

บุฟ ฝศ. = buffa

บุเร ฝศ. ดนตรีเต้นรำสองจังหวะอย่างเร็ว
ขึ้นต้นด้วยจังหวะยก

โบว์ คันชักเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี
ไวโอลิน การใช้คันชัก เครื่องหมายและการใช้คันชัก
ย่อจาก Bratche

เบรช 1) วงเล็บปีกกา 2) ที่ขึ้นหนังกลอง
บราตเช ยร. วิโอลา

บราส ตระกูลเครื่องดนตรีประเภทแตรทุกชนิด
บราส แบนด์ วงดนตรีที่ใช้แตรล้วน ๆ โดยอาจ
มีเครื่องจังหวะร่วมด้วยก็ได้

บราโว อิต. คำอุทานแสดงความพอใจ = ไชโย
เบรค 1) การเปลี่ยนสีสันของเสียงในการขับร้อง
หรือการเป่าเครื่องลม 2) บทแสดงเดี่ยวสั้น ๆ
ในดนตรีแจ๊ซ

เบรเว ชื่อโน้ตที่มีความยาวของเสียงเป็น 2 เท่า
ของเซมิเบรเว มีใช้ตั้งแต่ก่อนยุคฟื้นฟู รูปร่าง □

บริดจ์ ห้อยพาดสาย

บริลลานเต อิต. แจ่มใส กระฉ่าง

บรินดิซึ อิต. ดนตรีสำหรับการดื่ม อัตรจังหวะ
 $\frac{3}{4}$ หรือ $\frac{3}{8}$

บริโอ อิต. ไฟ วิญญาณ

โบรเกน คอร์ด คอร์ดกระจาย (ดู arpeggio)

โบรเกน คอนสอร์ต วงดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรี
มากกว่าหนึ่งตระกูล ในอังกฤษสมัยฟื้นฟู

บุฟฟา, บุฟโฟ อิต. สนุก ตลก เบา มักใช้กับ
อุปรากรอิตาลีที่แพร่หลายตอนต้นศตวรรษที่ 18

bugle

bull-roarer

คือ opera buffa

บูลเกิล แตรเดี่ยว

บูลโรเรอร์ แผ่นวัตถุแคบ ๆ ยาว ๆ ซึ่งแกว่งแล้ว
มีเสียง ดังหึ่ง ๆ

B

คำอธิบาย

รวบรวม คำศัพท์พื้นฐานทางดนตรีไว้ครบถ้วน
พร้อมภาคผนวก เครื่องหมาย-สัญลักษณ์ทางดนตรี
อักษรย่อ และความรู้เบื้องต้นเรื่องคอร์ด

COMPACT
COMPLETE
CONTEMPORARY

The Knowledge Center

นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

e-book